

เครื่องมือวัดและประเมินผล
“ความสามารถในการอ่าน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
ภาคเรียนที่ ๒ : พฤศจิกายน ๒๕๖๐

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ฉบับที่ ๑ การอ่านออกเสียง

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วที่กำหนดให้ ใช้เวลา ๕ นาที

อาหารเช้าเป็นมื้อที่สำคัญมากสำหรับเด็ก ๆ เพราะได้รับการพิสูจน์มาแล้วว่า อาหารเช้าทำให้เด็กกระฉับกระเฉง ตื่นตัว ทำให้เด็ก ๆ สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างดี นอกจากการได้รับอาหารเช้าจะช่วยให้ร่างกายเติบโตแข็งแรงสมวัย อารมณ์ดี และไม่อแง พร้อมทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้ตลอดทั้งวันแล้ว มีการค้นพบว่าการรับประทานอาหารเช้าช่วยทำให้เด็ก ๆ มีสมาธิในการเรียน การจดจำ และทำให้เรียนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่สำคัญสำหรับเด็ก ๆ ในวัยเรียนทั้งสิ้น และยังมีการศึกษาค้นพบอีกว่า เด็กที่รับประทานอาหารเช้ามีแนวโน้มที่จะได้รับสารอาหารที่จำเป็นต่อวันครบถ้วน ทำให้ได้รับวิตามินและเกลือแร่ที่จำเป็นต่อร่างกาย ซึ่งจะช่วยให้พวกเขาเติบโตอย่างแข็งแรงและมีพัฒนาการที่ดี นอกจากนี้การรับประทานอาหารเช้าช่วยให้เกิดการกระตุ้นการเผาผลาญ ทำให้เด็ก ๆ มีรูปร่างที่สมส่วนสมวัย

เด็กที่งดอาหารเช้าจะเกิดอาการง่วงเหงาหาวนอน และอารมณ์ไม่ค่อยดีในช่วงตื่นนอนใหม่ ๆ เพราะช่วงเวลาที่เด็ก ๆ นอนหลับตลอดทั้งคืนเป็นระยะเวลา ๘ - ๑๐ ชั่วโมง นั่นคือ ช่วงเวลาที่ร่างกายไม่ได้รับสารอาหารใด ๆ เมื่อตื่นนอนร่างกายจึงมีพลังงานต่ำในตอนเช้ามีแนวโน้มที่จะหิวระหว่างวัน จะทำให้หันไปรับประทานอาหารประเภทขนมขบเคี้ยวซึ่งมีแคลอรีสูง เป็นเหตุให้ไม่ได้รับสารอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่จะรับประทานมากขึ้นในช่วงกลางวันอีกด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุให้เด็ก ๆ น้ำหนักเกิน และเป็นโรคอ้วนในที่สุด

ฉบับที่ ๒ การอ่านรู้เรื่อง

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑ - ๒

การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศทำให้โลกของเราร้อนขึ้น โดยมีสาเหตุมาจากการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่รุนแรงที่เรากำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน มีนักวิทยาศาสตร์และรัฐบาลของประเทศทั่วโลกต่างเห็นพ้องว่า การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ จะทำลายระบบนิเวศทางธรรมชาติหลายแห่ง รวมทั้งชุมชนได้รับความเสียหายตามไปด้วย

๑. จากข้อความที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ” มีความหมายเกี่ยวข้องกับอะไร
 - ก. การทำลาย
 - ข. การกระทำ
 - ค. ความรุนแรง
 - ง. ความเสียหาย

๒. ข้อความใดไม่มีความสัมพันธ์กันเชิงเหตุและเชิงผล
 - ก. ระบบนิเวศกับสภาพของชุมชน
 - ข. ภาวะโลกร้อนกับการทำลายระบบนิเวศ
 - ค. ปัญหาล้างแวล้อมกับการกระทำของมนุษย์
 - ง. การกระทำกิจกรรมของมนุษย์กับการทำลายธรรมชาติ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๓ - ๔

มะลิเล่าว่าคุณแม่เป็นคนรักธรรมชาติ เมื่อมีเวลาว่างแม่จะปลูกต้นไม้หลากหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นไม้ดอกและไม้ประดับ ทำให้บ้านร่มรื่น มีธรรมชาติที่สวยงาม มีนกหลายชนิดมาอาศัยอยู่ ในวันหยุดเพื่อน ๆ ของมะลิจะนัดกันมาทำการบ้านที่บ้านของเธอบ่อย ๆ เพราะอากาศดี มะลิมีความสุขมากที่เพื่อน ๆ มาทำงานที่บ้าน

๓. มะลิเล่าถึงคุณแม่ด้วยความรู้สึกอย่างไร

- ก. ยินดี
- ข. ชื่นชม
- ค. ยกย่อง
- ง. ภาคภูมิใจ

๔. จากข้อความนี้ เรื่องใดที่มะลิไม่ควรปฏิบัติ

- ก. ดูแลต้นไม้แทนแม่
- ข. แนะนำให้เพื่อนรู้จักแม่
- ค. ชักชวนเพื่อนชมบริเวณบ้าน
- ง. มอบต้นไม้ของแม่ให้เพื่อนกลับบ้าน

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๕ - ๖

ยาสีฟันดอกกุหลาบ ลดการสะสมของแบคทีเรียป้องกันฟันผุ มีส่วนผสมของฟลูออไรด์ที่ช่วยเคลือบฟัน ลดการอักเสบของเหงือกและแผลในช่องปาก มีส่วนช่วยทำให้ลมหายใจหอมสดชื่นยิ่งขึ้น เพราะมีส่วนผสมของมินต์

วิธีใช้ ควรใช้แปรงฟันอย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง หรือหลังอาหารทุกมื้อ

ข้อแนะนำ เด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี ควรใช้ปริมาณน้อย

เลขทะเบียน อย. ๑๙๙ - ๗๑/๒๕๕๕

๕. จากโฆษณาในข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

- ก. มีส่วนผสมของฟลูออไรด์
- ข. ควรใช้แปรงฟันอย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง
- ค. เด็กอายุต่ำกว่า ๖ ปี ควรใช้ปริมาณน้อย
- ง. มีส่วนช่วยทำให้ลมหายใจหอมสดชื่นยิ่งขึ้น

๖. ถ้าจะเลือกซื้อยาสีฟันตามโฆษณา ควรพิจารณาข้อมูลใดเป็นอันดับแรก

- ก. ทำให้ลมหายใจสดชื่น
- ข. อย. ๑๙๙ - ๗๑/๒๕๕๕
- ค. ลดการสะสมของแบคทีเรีย
- ง. ลดการอักเสบของเหงือกในช่องปาก

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗ - ๙

การอ่านมีความสำคัญต่อมนุษย์ทุกคน เพราะการอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่มีส่วนสำคัญในการช่วยเสริมสร้างสติปัญญาของมนุษย์เรา ช่วยทำให้รู้เท่าทันเหตุการณ์ของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ช่วยสร้างภาพลักษณ์แก่ผู้อ่านให้ดูดี มีภูมิรู้ พัฒนาชีวิต ความคิด ความรู้ได้ด้วยการอ่านมาก ๆ หรือแม้แต่ประโยชน์ในทางท่องเที่ยว การอ่านช่วยให้เราท่องเที่ยวรอบโลกได้รวดเร็วภายในพริบตาและไม่สิ้นเปลืองเงินทอง เมื่อการอ่านมีคุณประโยชน์ถึงเพียงนี้แล้วก็เห็นได้ว่าควรอ่านหนังสือให้ติดเป็นนิสัย อย่าปล่อยให้เวลาให้ล่วงผ่านไปอย่างเปล่าประโยชน์เลย

๗. จากข้อความนี้ การอ่านทำให้เกิดคุณค่าอย่างไร

- ก. เรียนเก่งมากขึ้น
- ข. มีนิสัยรักการอ่าน
- ค. มีความรับผิดชอบ
- ง. มีการพัฒนาความคิด

๘. ถ้าปฏิบัติตามข้อความนี้ จะเกิดผลดีอย่างไร

- ก. มีความรู้รอบตัว
- ข. มีนิสัยที่ดีในการอ่าน
- ค. ได้รับข้อมูลที่รวดเร็ว
- ง. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

๙. ข้อใดไม่ใช่ข้อมูลที่ได้จากข้อความนี้

- ก. การอ่านเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต
- ข. การอ่านให้ติดเป็นนิสัยมีประโยชน์มากมาย
- ค. การอ่านช่วยเสริมสร้างสติปัญญาของมนุษย์
- ง. การอ่านทำให้ทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๐ - ๑๒

ค่างคาวถือว่าคุณมีปีกเหมือนนกและมีหูเหมือนสัตว์ทั่วไป ครั้งหนึ่ง นกยกพวกไปต่อสู้กับสัตว์อื่น ๆ ค่างคาวแสร้งทำตัวเป็นกลาง เมื่อพวกนก มีท่าทีว่าจะชนะค่างคาวก็ประกาศตัวไปเข้ากับฝ่ายนก ต่อมานกจะเสียที แก่สัตว์อื่น ๆ ค่างคาวก็ผลจากนกไปเข้าพวกกับสัตว์อื่น ๆ อีก ต่อมา นกกับสัตว์อื่น ๆ ทำสัญญาสงบศึกและเป็นมิตรต่อกัน ทั้งสองฝ่ายต่างขับไล่ ค่างคาวไม่ยอมให้เข้าพวกอีกเพราะค่างคาวไม่มีความจริงใจ ค่างคาวรู้สึก อับอายจึงไปซ่อนตัวอยู่ในถ้ำ และออกจากถ้ำไปหาอาหารได้แต่เฉพาะตอน กลางคืนเท่านั้น

๑๐. ข้อคิดจากเรื่องนี้คืออะไร

- ก. การคบเพื่อนต้องมีความจริงใจ
- ข. การอยู่ในสังคมต้องมีการเสียสละ
- ค. ผู้ที่แล้งน้ำใจมักแสดงความเห็นแก่ตัว
- ง. การประพฤติดนต้องเสมอต้นเสมอปลาย

๑๑. จากเรื่องนี้ ผลจากการกระทำของค่างคาวคืออะไร

- ก. พ่ายแพ้จากการต่อสู้
- ข. ยอมทำสัญญาเป็นมิตรกับนก
- ค. ไม่กล้าออกหากินในเวลากลางวัน
- ง. เสียสละออกจากพวกนกและสัตว์อื่น

๑๒. จากเรื่องนี้ การที่ค่างคาวมีปีกเหมือนนกและมีหูเหมือนสัตว์อื่น ทำให้ค่างคาวได้ประโยชน์อะไร

- ก. มีปีกแข็งแรงและมองในที่มืดได้ดี
- ข. บินได้เหมือนนกและเกาะต้นไม้ได้
- ค. ใบหูรับเสียงได้ไวและบินได้รวดเร็ว
- ง. มีลักษณะที่เข้ากับนกและสัตว์ที่มีหูได้

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๓ - ๑๔

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขแจ้งเตือนชาวบ้านและนักท่องเที่ยวให้ระมัดระวังแมงกะพรุนไฟบริเวณชายหาด หลังจากพบนักท่องเที่ยวได้รับบาดเจ็บจากพิษของแมงกะพรุนไฟ เพราะช่วงนี้มีฝนตกชุกส่งผลให้ปริมาณแมงกะพรุนไฟมีมากขึ้น เจ้าหน้าที่ได้ติดป้ายประกาศเตือนไว้บริเวณชายหาดว่าหากโดนพิษจากแมงกะพรุนไฟให้ใช้น้ำส้มสายชูล้างพิษ หากไม่มีให้ใช้น้ำทะเลแทน โดยใช้ถุงมือหนาหรือແหนบคิບหนามออก แล้วใช้วัสดุขอบเรียบขูดเมือกที่เหลือออก

๑๓. ข้อใดเป็นความรู้ที่ได้รับจากข้อความนี้
- ก. น้ำทะเลล้างพิษจากแมงกะพรุนไฟได้
 - ข. น้ำประปาล้างพิษจากแมงกะพรุนไฟได้
 - ค. น้ำฝนช่วยลดปริมาณของแมงกะพรุนไฟได้
 - ง. น้ำส้มสายชูช่วยล้างกลิ่นคาวของแมงกะพรุนไฟได้
๑๔. นักเรียนต้องปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อให้ปลอดภัยจากพิษแมงกะพรุนไฟ
- ก. พกน้ำส้มสายชูติดตัวไว้
 - ข. สวมถุงมือในการเล่นน้ำ
 - ค. หลีกเลี่ยงการเล่นน้ำทะเลช่วงมีฝนตกชุก
 - ง. ศึกษาป้ายประกาศเตือนที่ติดไว้บริเวณชายหาด

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๕ - ๑๖

เหล่าศิลปินดาราร่วมวิ่งการกุศลเป็นระยะทาง ๔ กิโลเมตร เพื่อหาเงินซื้อเครื่องมือทางการแพทย์มอบให้กับโรงพยาบาลแห่งหนึ่งที่ขาดแคลน โดยมีผู้ร่วมสมทบทุนเป็นจำนวนมากจนมียอดเงินบริจาคสูงถึง ๔๐ ล้านบาท แต่ก็ยังไม่เพียงพอกับการซื้อเครื่องมือแพทย์ที่ทันสมัยเพื่อรองรับการรักษาผู้ป่วยที่เพิ่มมากขึ้น

๑๕. ข้อใดคือวัตถุประสงค์ของผู้เขียน

- ก. ยกย่องศิลปินดารา
- ข. ให้ประชาชนร่วมวิ่งการกุศล
- ค. เชิญชวนให้ร่วมบริจาคเงินเพิ่มเติม
- ง. แนะนำให้ผู้ป่วยมารักษาในโรงพยาบาลที่ทันสมัย

๑๖. ข้อใดคือสาระสำคัญของข้อความนี้

- ก. การต้องการหาเงินเพื่อซื้อเครื่องมือแพทย์
- ข. การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ป่วยในโรงพยาบาล
- ค. การขาดแคลนเครื่องมือแพทย์ของโรงพยาบาล
- ง. การประชาสัมพันธ์เพื่อร่วมการกุศลกับศิลปินดารา

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๗ - ๒๐

ขึ้นชื่อว่า “ทรัพย์สิน” ใคร ๆ ก็อยากได้เพราะทรัพย์สินนั้นเปรียบเหมือนกับ
แก้วสารพัดนึก สามารถดลบันดาลทุกสิ่งทุกอย่างให้กับเจ้าของได้ ปัจจุบัน
คนมีทรัพย์สินใคร ๆ ก็นับเป็นญาติ ไปไหนมาไหนทุกคนเกรงใจและให้เกียรติ
ทุกคนจึงแสวงหาแต่ทรัพย์สินกัน วันหนึ่ง ๆ คนเราอยู่อยู่กับภาระหน้าที่การงาน
เพื่อหาทรัพย์สิน คนที่ไม่ขยันก็ไม่สามารถจะหาทรัพย์สินได้ ความขยันในการทำงาน
ที่เกิดจากน้ำพักน้ำแรงของตนอย่างมีเกียรติ ไม่กินแรงหรือไม่เอาเปรียบผู้อื่น
ไม่ควรทำตนตั้งว่าตนเป็นคนพิการ เพราะแม้แต่คนพิการหลายคนในสังคม
ก็ยังมี ความขยัน พยายามไม่ยอมรับความช่วยเหลือจากผู้อื่นโดยง่าย
การใช้จ่ายทรัพย์สินที่หามาได้นั้นก็ต้องใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์สูงสุด
คือ ใช้เพื่อเลี้ยงตัวเอง บิดา มารดา สามี ภรรยา บุตรธิดา และญาติพี่น้อง
ให้มีความสุข

๑๗. “ทรัพย์สินนั้นเปรียบเหมือนกับแก้วสารพัดนึก” หมายถึงอะไร

- ก. การได้รับการยกย่อง
- ข. การได้รับประโยชน์สูงสุด
- ค. การทำงานแล้วได้ทรัพย์สินมาก
- ง. การแสวงหาทรัพย์สินมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว

๑๘. เป้าหมายสูงสุดของการแสวงหาทรัพย์สินตามข้อความนี้คืออะไร

- ก. เพื่อให้คนยกย่อง
- ข. เพื่อให้พี่น้องยอมรับเป็นญาติ
- ค. เพื่อเลี้ยงครอบครัวให้มีความสุข
- ง. เพื่อให้คนทั่วไปเกิดความเกรงใจ

๑๙. จากข้อความข้างต้น ให้ความรู้ในเรื่องอะไร

- ก. คนที่มีทรัพย์สินไม่เอาเปรียบผู้อื่น
- ข. คนที่มีทรัพย์สินได้จะต้องเป็นคนขยัน
- ค. คนที่มีทรัพย์สินใช้เงินอย่างมีประโยชน์
- ง. คนที่มีทรัพย์สินสามารถลดบันดาลได้ทุกสิ่ง

๒๐. จากข้อความนี้ ให้ข้อคิดในข้อใดน้อยที่สุด

- ก. การใช้จ่ายทรัพย์สินต้องคิดถึงความคุ้มค่าและผลลัพธ์ที่ได้
- ข. การประสบความสำเร็จต้องมีความขยันและต้องพยายาม
- ค. การมีทรัพย์สินจากการทำงานอย่างขยันขันแข็งเป็นสิ่งที่มิเกียรติ
- ง. การใช้ทรัพย์สินที่ถูกต้อง คือ การดูแลตนเองและบุคคลรอบข้าง
ให้มีความสุข